หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเงินกู้นอกระบบ
คำสำคัญ	เงินกู้นอกระบบ
ชื่อนักศึกษา	อนุชา วงศ์ศรีรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	นายประทีป ทับอัตตานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ สุพล อิงประสาร
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2552

บทคัดย่อ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือเป็นกฎหมายแม่บทในเรื่องเงินกู้ นิติกรรมสัญญาการกู้ยืม เป็นการตกลงระหว่างคู่สัญญาในทางแพ่ง โดยหลักกฎหมายแพ่งแล้วคู่สัญญาจะตกลงกันอย่างไรก็ได้ เท่าที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 ส่วนเรื่องดอกเบี้ย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 กำหนดให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อไป การกู้ยืมรายใดมีการเรียกดอกเบี้ยเงินกู้เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 แต่ถ้าเป็นการกู้เงินจากสถาบันการเงิน จะไม่นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาบังคับใช้ถือเป็นข้อยกเว้น เนื่องจากสถาบันการเงินมีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย และพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 ควบคุมบังคับใช้เป็นการเฉพาะแล้ว แต่การขอกู้เงินจากสถาบันการเงินนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะทำได้ง่ายๆ เพราะการกู้เงินจากสถาบันการเงินมีกฎระเบียบและที่สำคัญต้องมีหลักทรัพย์ในการค้ำ ประกันเมื่อไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้ยืม แต่มีความจำเป็นต้องใช้เงิน จำเป็นต้องกู้จากนายทุน “เงินกู้นอกระบบ” (SHARK LOAN) ซึ่งเป็นการกู้ยืมที่ไม่มีข้อยุ่งยาก ได้รับเงินเร็ว แต่ต้องยอมเสียดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่นายทุนเงินกู้ ในอัตราที่สูงโดยผู้กู้และผู้ให้กู้ต้องร่วมมือ สมยอมกันเพื่อหลีกเลี่ยงบทบัญญัติของกฎหมาย

พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 เป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษ ที่รัฐใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเงินกู้นอกระบบเป็นการเฉพาะเป็นกฎหมายบัญญัติถึงเรื่องเงินกู้และการเรียกดอกเบี้ย ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องทางแพ่ง แต่ในกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดโทษอาญาไว้จึง กลายเป็นกฎหมายลูกผสม และกฎหมายที่บัญญัติในเรื่องเงินกู้มีอยู่ทั่วไป ทั้งในหลักกฎหมายแพ่งและหลักกฎหมายอาญา เมื่อหลักกฎหมายต่างกัน จึงมีปัญหาในการตีความจะใช้หลัก กฎหมายทางแพ่งหรือใช้หลักกฎหมายอาญามาบังคับใช้ ทำให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติ เนื่องจากหลักกฎหมาย

SPU CHONBURI

และการตีความไม่ชัดเจน เมื่อหลักกฎหมายและความหมายของคำว่า เงินกู้นอกระบบ ไม่มีความชัดเจนต้องอาศัยการตีความ จึงทำให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสรรพากร สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งเป็นองค์กรสำคัญที่บังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายตามไปด้วย เพราะแต่ละหน่วยงานต่างมีอำนาจและหน้าที่แตกต่าง จึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายในเรื่อง เงินกู้นอกระบบ ไม่สามารถบังคับใช้ได้ตามเจตนารมณ์

วิทยานิพนธ์ “ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเงินกู้นอกระบบ” ฉบับนี้เป็นการศึกษาถึงความเป็นมา ความหมายของเงินกู้นอกระบบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปัญหาในการบังคับตลอดจนวิธีแก้ไข เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของไทย โดยผู้ศึกษาคาดหวังว่าจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายขึ้นใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในสังคมปัจจุบัน และดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม ตามหลักกฎหมายอันจะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมสืบไป

SPU CHONBURI

Thesis Title	Problems Related to the Enforcement on Preter Legal Loan
Keyword	Preter Legal Loan
Student	Anucha Wongsrirat
Thesis Advisor	Mr. Prateep Tubattanon
Thesis Co-advisor	Associate Professor Supol Ingprasan
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2009

ABSTRACT

The Civil and Commercial Code is considered as the law model on loans, loan juristic act and is the agreement made between the parties on the civil case. According to the civil law principle the parties shall agree for whatsoever as long as there is no violation against the public order and good public morals as provided in Section 150. The Civil and Commercial Code on the interests, Section 654, provides that the interests must not be collected higher than 15% for the loan. Any borrowing where the interests are collected higher than 15% or higher than the rate as prescribed by law shall be quality according to the Act that prohibit the interests to be collected higher than the required rates, issued in 1932. However, if the money is borrowed from the financial institutes the Civil and Commercial Code shall not be applied as the financial institutes are under the specific control of the Bank of Thailand and the Financial Institute Business Act 2008. But borrowing the money from the financial institutes is not that easy because it must be done under their rules and regulations and more important, the security is required as the guarantee. It there is no security to guarantee the loan but the money is seriously needed, it is necessary for the money to be borrowed from the capitalist in the form of shark loan which is not complicated but can get the money very quickly. The disadvantage is that the borrower must agree to pay the interests or returned benefit to the capitalist at the higher rate, providing that both the borrower and the lender must agree by mutual consent in order to avoid the provision of law compliance.

SPU CHONBURI

The Act prohibiting the interest to be collected in excess of the required rates issued in 1932 is the special characteristic of law that has been served as the Government's tool for the solution of the shark loan problem, particularly it is the provision on the loan and interest collection which is considered as the civil case. But in this provision of law the criminal punishment has been defined, so they have become the half-breed law and the laws provided on the loan are available everywhere, in civil law and criminal law. When the laws are provided differently the problem on the law interpretation on whether or not the civil law or the criminal law should be applied shall remained to be existed, causing the difficulty on the compliance of law as the principle and the interpretation are not so clear. When the principle of law and the meaning of the words "Shark loan" are not that clear and the interpretation is considered helpful, such government agencies as Royal Thai Police, Revenue Department, Office of the Consumer Protection, Anti-Money Laundering Office, have become the major organizations that having the problem on the enforcement of this law as each of them is having the different authority and responsibility, causing the law enforcement on the shark loan cannot be successful according to their intents.

This thesis on the "Enforcement Problems on Shark Loan" is the study of the background and the meaning of shark loan, law enforcement problems as well as the remedy as the guidelines for the improvement and development of the Thai law. The expects that this would lead to the way for the legislation to be provided for the enforcement effectively and suitable with the reality of the present society environment and to sustain it for the justice according to the principle of law that would provide the society the public order and peaceful living in the future.

SPU CHONBURI